

**Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV**

Student: Marie BYDŽOVSKÁ

Obor: ČJ - ZSV

**Název práce v českém jazyce:
Tělo jako ústřední téma próz Marka Šindelky**

**Název práce v anglickém jazyce:
Body as Key Topic in the Prose of Marek Sindelka**

Vedoucí práce: Mgr. Ina Píšová

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Bakalářská práce Marie Bydžovské se zabývá tvorbou jednoho z nejpozoruhodnějších autorů současné mladé české prózy, jehož tvorba bývá literární kritikou označována jako určité generační svědectví. Svérázná autorská poetika Marka Šindelky totiž usiluje o výpověď člověka hledajícího důstojnou existenci v přetechnizovaném, globalizovaném světě 21. století, v němž jedinec ztrácí schopnost komunikovat jak s ostatními, tak i se sebou samým. V rozkolísaném prostoru stále méně srozumitelného světa nabízí Šindelka svým postavám určité východisko: jejich vlastní tělo jako jediný spolehlivý způsob vztažení se k vnějšímu světu i ke svému nitru.

Právě téma těla a tělesnosti, které lze vnímat jako tsvorník většiny autorových próz, se stalo ústředním konceptem práce Marie Bydžovské, která si povšimla jeho omniprezentnosti napříč Šindelkovým básnickým i prozaickým dílem.

Výchozí hypotézou se stalo přesvědčení, že se tělo a tělesnost v Šindelkových textech nerealizuje pouze jako téma a motiv, ale manifestuje se na různých úrovních literárního díla. Práce tím získala jasně formulovanou výzkumnou otázku, kterou Marie položila autorovým stěžejním prozaickým dílům *Chyba*, *Zůstaňte s námi*, *Mapa Anny* a *Únava materiálu*, aby následně ve čtyřech analytických kapitolách zmapovala odlišné způsoby, jakými Šindelka s konceptem lidského těla a tělesnosti zachází.

Na příkladě povídkového souboru *Mapa Anny* ukazuje, jak se konkrétní lidské tělo stává funkčním vnitřním kompozičním principem (kap. 2). Annino tělo funguje nejen jako pomyslná mapa čtenářova pohybu po textu, ale slouží také jako svorník zdánlivě nesourodých situací, které získávají svůj význam pouze tehdy, jsou-li čtené optikou dané části Annina těla.

Přístupy filozofů Jana Patočky a Maurice Merleau-Pontyho k tělu a tělesnosti, konkrétně koncept těla *vidoucího* a těla *viděného*, rozpracované v českém prostředí komparatistkou Blankou Činátlovou posloužily jako teoretická báze pro analýzu románů *Únava materiálu* a *Chyba*, v nichž

se tělo stává jediným autentickým způsobem poznávání nejen okolního, ale i vnitřního světa (kap. 3). Šindelka zde usiluje o odhalení oslabené dorozumívací funkce jazyka, který se v nadbytku komunikačních kanálů 21. století stává nespolehlivým, matoucím nástrojem vedoucím k mezilidskému odcizení.

Primárně lingvistický přístup George Lakoffa a Marka Johnsona poskytl zázemí pro zmapování systému tělesných metafor a submetafor v kap. 4. Zde oceňuji diplomantčinu odvahu vypomoci si primárně neliterární metodologií, která se v tomto případě ukazuje jako funkční nástroj pro analýzu těla jako metafory lidské společnosti, těla jako stroje nebo města jako živoucího organismu.

Spíše dodatkem, avšak zdařilým, je pak 5. kapitola věnovaná principu emblematické redukce postav jako jedné z dominantních strategií Šindelkových próz, v nichž jsou postavy redukovány na konkrétní tělesný aspekt, který se stává jejím ústředním, a také jediným komunikátem jak vůči ostatním postavám, tak vůči čtenáři.

Netřeba jistě dodávat, že u autora tvořícího primárně v posledním desetiletí se diplomantka nemohla opírat téměř o žádnou sekundární literaturu, pouze o dílčí literární kritiky. Navzdory této nemalé obtíži nabídla Marie Bydžovská ve své bakalářské práci koherentní koncept s jasnou výzkumnou hypotézou a řemeslně dobře zvládnutou literární analýzu ústící v přesvědčivě formulované závěry.

Práci velmi ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 23. dubna 2021

Ina Pišová